

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Ξ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μοριοδοτούμενο
Σεμινάριο στην
Ειδική Αγωγή

ΩΡΕΣ: 450

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε πτυχιούχους οι οποίοι δυνητικά μπορούν να εργαστούν στο δίκτυο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης στο Δημόσιο ή το Ιδιωτικό σύστημα εκπαίδευσης. Επίσης σε ενδιαφερόμενους/ες για τη βασική θεματολογία της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης καθώς και σε φοιτήτριες/ές οι οποίες/οι έχουν αντίστοιχο προσανατολισμό ή ενδιαφέροντα.

ΣΚΟΠΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Σκοπός του προγράμματος είναι η εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών, ώστε να αποκτήσουν πολύπλευρες γνώσεις και δεξιότητες που άπτονται του επιστημονικού πεδίου της ειδικής αγωγής. Ο χώρος της ειδικής αγωγής είναι διεπιστημονικός και χαρακτηρίζεται από ετερογένεια και ποικιλομορφία. Ολοένα και περισσότερο στη σύγχρονη εκπαιδευτική και κοινωνική πραγματικότητα δίνεται έμφαση στα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και στην υιοθέτηση πολιτικών και στον σχεδιασμό παρεμβάσεων με στόχο την εξατομικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη των μαθητών/τριων αυτών. Απώτερος στόχος όλων αυτών των πρακτικών είναι η επίτευξη της ένταξης των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη σχολική πραγματικότητα και στην κοινωνία εν γένει.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην εξοικείωση με βασικές έννοιες και πρακτικές που συναντώνται στον τομέα της ειδικής αγωγής και διαθέτουν εμπειρική τεκμηρίωση. Αρχικά, έμφαση δίνεται στην αποσαφήνιση βασικών εννοιών όπως πχ. της αναπηρίας, την εξοικείωση με βασικά θεωρητικά μοντέλα και πρακτικές που οριοθετούν την ειδική αγωγή. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει την εξοικείωση με ιστορικές διαστάσεις της αναπηρίας και των κινημάτων, καθώς και μοντέλα εκπαίδευσης των αναπήρων. Μελετώνται, επιπλέον, διαγνωστικά μοντέλα και μορφές παροχής υπηρεσιών, καθώς και αρχές για τον σχεδιασμό αποτελεσματικών παρεμβάσεων. Επιχειρείται, τέλος, η κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων των διαφορετικών μορφών αναπηρίας και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, καθώς και επιστημονική επιμόρφωση σε ζητήματα που αφορούν την οργάνωση και υλοποίηση δράσεων διδασκαλίας και υποστήριξης στο σχολικό πλαίσιο.

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι συμμετέχοντες/ουσες θα κατέχουν σημαντικές γνώσεις για την αναπηρία και την ειδική αγωγή και θα μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις διαφορετικές ανάγκες μαθητών/τριών με διαφορετικής μορφής αναπηρίες/ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Θα είναι σε θέση να θέτουν στόχους και να εργάζονται συστηματικά προς την υλοποίησή τους. Πιο συγκεκριμένα, αναμένεται οι συμμετέχοντες/ουσες να:

- διαθέτουν γνώσεις σε σχέση με την αναπηρία και την ειδική αγωγή, την ιστορική και κοινωνική τους διάσταση, τα μοντέλα διάγνωσης και τις εκπαιδευτικές πολιτικές που υλοποιούνται για την υποστήριξη των ατόμων με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- είναι εξοικειωμένοι/ες με τα χαρακτηριστικά διαφορετικών μορφών αναπηρίας και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών
- σχεδιάζουν υπό το πρίσμα της ειδικότητάς τους, δράσεις που ενισχύουν την πρόσβαση στους στόχους του αναλυτικού προγράμματος, τη σχολική και κοινωνική ένταξη για μαθητές/τριες με διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- αξιολογούν την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων που υλοποιούν και να τις αναπροσαρμόζουν κατάλληλα με βάση τόσο γενικές αρχές σχεδιασμού παρεμβάσεων όσο και με τις ιδιαίτερες ανάγκες και δυσκολίες των εκάστοτε μαθητών/τριών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές καλύπτουν ευρύτερες περιοχές, όπως: Μάθηση και ατομικές διαφορές, Αξιολόγηση - Διάγνωση, Προγράμματα και υπηρεσίες, Ενταξιακό περιβάλλον, Διδακτικές στρατηγικές και πρακτικές, και τέλος, Θέματα επαγγελματικής ηθικής και περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

Στην πρώτη ενότητα επιχειρείται η πολυδιάστατη προσέγγιση της έννοιας της αναπηρίας. Συγκεκριμένα, η ενότητα αυτή παραθέτει δεδομένα για συνήθεις ορισμούς και ερμηνευτικά μοντέλα που υιοθετούνται και χρησιμοποιούνται ευρέως για να περιγράψουν το φαινόμενο με έμφαση στην κοινωνικο-πολιτική του διάσταση. Δίνονται πληροφορίες επιπλέον σε σχέση με το Αναπηρικό Κίνημα, τα αιτήματα των αναπήρων και τα γεγονότα-σταθμούς στην εξέλιξη του. Συζητιέται αναλυτικά το ζήτημα της αυτόνομης διαβίωσης ως αίτημα των αναπήρων καθώς και τρόποι επίτευξής της. Στη συνέχεια περιγράφονται τα σημεία-σταθμοί του αναπηρικού κινήματος στην Ελλάδα, καθώς και η συνεισφορά σημαντικών προσώπων και φορέων στην πορεία του και την προάσπιση των δικαιωμάτων των αναπήρων. Στις επόμενες ενότητες έμφαση δίνεται στον ρόλο των εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση και φροντίδα των ατόμων με αναπηρία, εκπαιδευτικών και γονέων. Συζητιέται ο ρόλος των στάσεων και αντιλήψεων των εκπαιδευτικών αναφορικά με την αναπηρία και τον ρόλο των ατόμων με αναπηρία στο κοινωνικό σύνολο και οι συνεπαγωγές που έχουν τα παραπάνω στην εκπαιδευτική πράξη. Επιπλέον, έμφαση δίνεται στις πιέσεις, τις δυσκολίες και τις (πιθανώς) ξεχωριστές προκλήσεις που συναντούν οι γονείς ατόμων με αναπηρία. Αναδεικνύεται η ανάγκη τους για συστηματική στήριξη και ενδυνάμωση στον ρόλο τους. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 5 εβδομάδες.

1. Ορισμός της αναπηρίας – ερμηνευτικά μοντέλα
2. Δικαιώματα - Αναπηρικό κίνημα – Αυτόνομη διαβίωση
3. Καμπές της ιστορίας της ειδικής αγωγής στην Ελλάδα και στον διεθνή χώρο
4. Γονείς και παιδιά με αναπηρία
5. Στάσεις παιδιών και εκπαιδευτικών προς την αναπηρία/λόγος

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

Η δεύτερη ενότητα αποσκοπεί στην εξοικείωση των συμμετεχόντων/ουσών με το επιστημονικό πεδίο της ειδικής αγωγής, τις μορφές που λαμβάνει και τον τρόπο που υλοποιείται σε διαφορετικά κοινωνικο-πολιτισμικά πλαίσια. Συγκεκριμένα, περιγράφεται η ειδική αγωγή, οι σκοποί και οι στόχοι της καθώς και οι μέθοδοι υλοποίησής της. Γίνεται εκτενής αναφορά στις δομές ειδικής αγωγής στη χώρα μας και τα χαρακτηριστικά των ατόμων με αναπηρία στα οποία απευθύνονται. Περιγράφονται επιπλέον οι Ευρωπαϊκοί φορείς που ασχολούνται με την παροχή ειδικής αγωγής καθώς και δεδομένα αναφορικά με την πρόσβαση διαφορετικών τμημάτων του πληθυσμού σε ποιοτικές υπηρεσίες ειδικής αγωγής. Αναφορικά με τον ελληνικό χώρο αναλύονται οι υπηρεσίες ειδικής αγωγής που παρέχονται σε άτομα με αναπηρία διαφορετικού επιπέδου λειτουργικότητας. Περιγράφεται επίσης η προεπαγγελματική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση, η εκπαίδευση σε δεξιότητες καθημερινής ζωής και σε δεξιότητες αυτόνομης διαβίωσης. Επιπλέον, αναλύεται ο θεσμός της παράλληλης στήριξης όπως εφαρμόζεται στην ελληνική πραγματικότητα, ο τρόπος υλοποίησής της και οι δυσκολίες που ανακύπτουν. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 5 εβδομάδες.

6. Ειδική Αγωγή - δομές ΕΑ - νομοθεσία

7. Η ειδική Αγωγή στην Ευρώπη

8. Προεπαγγελματική εκπαίδευση και επαγγελματική κατάρτιση

9. Ένταξη - συνεκπαίδευση

10. Παράλληλη στήριξη - συνδιδασκαλία

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

Στην ενότητα αυτή δίνεται έμφαση στη διαδικασία που υιοθετείται για τη διαγνωστική αξιολόγηση των μαθητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Περιγράφονται οι φορείς που υπάρχουν στο ελληνικό πλαίσιο, η διαδικασία που ακολουθούν με έμφαση στον διεπιστημονικό της χαρακτήρα, τη συλλογή δεδομένων από πολλές πηγές και τη χρήση κατάλληλων εργαλείων αξιολόγησης. Συζητούνται επιπλέον οι βασικές αρχές της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και οι προϋποθέσεις για την υλοποίησή της στο μέγιστο βαθμό. Περιγράφονται επίσης οι πρακτικές που υιοθετούνται για τον σχεδιασμό δράσεων ευαισθητοποίησης της κοινότητας και των εμπλεκόμενων σε ζητήματα αναπηρίας, καθώς και η αποτελεσματικότητά τους. Αναδεικνύεται η σημασία της συνεργασίας γονέων-εκπαιδευτικών για την από κοινού υλοποίηση στόχων, καθώς και η σημασία στοχευμένων συμβουλευτικών παρεμβάσεων για την ενδυνάμωση των γονέων στον ρόλο τους. Έμφαση δίνεται, τέλος, στον ρόλο της τεχνολογίας που μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην επίτευξη όλων των παραπάνω, ιδιαίτερα για μαθητές/τριες με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά και εκπαιδευτικές ανάγκες. Η συζήτηση για τον ρόλο της τεχνολογίας διακρίνεται σε δύο μέρη, ένα που εστιάζει στην υποστηρικτική τεχνολογία και υπηρεσίες που εμπλέκονται και ένα, που εστιάζει στην αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 5 εβδομάδες.

11. Διάγνωση και διαγνωστικοί φορείς
12. Προγράμματα ευαισθητοποίησης για την αναπηρία και την ένταξη
13. Συνεργασία εκπαιδευτικών γονέων –συμβουλευτική υποστήριξη
14. Υποστηρικτική τεχνολογία
15. Τεχνολογία και Ειδική Αγωγή

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

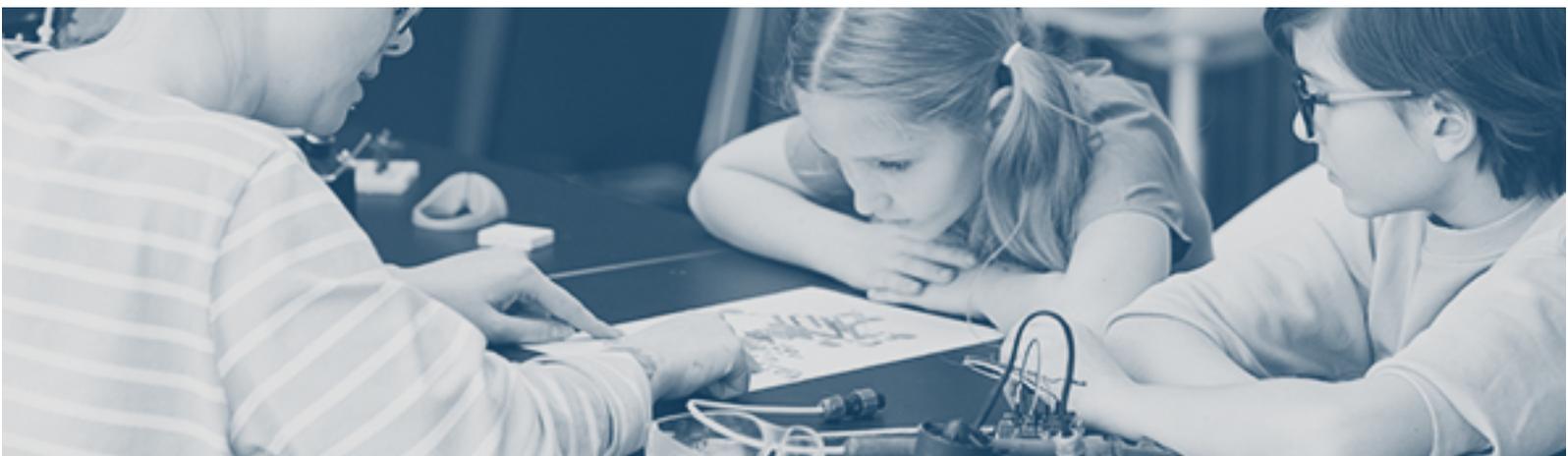
Στην ενότητα αυτή, παρουσιάζονται οι αποτελεσματικές προσεγγίσεις και καλές πρακτικές στο πλαίσιο της τεχνογνωσίας της ειδικής αγωγής. Η ύπαρξη ενός χάσματος μεταξύ των πρακτικών που έχουν ισχυρή ερευνητική τεκμηρίωση και στις πρακτικές που συναντούμε στην καθημερινή σχολική πράξη, συγκροτεί την αφόρμηση της παρουσίασης συγκεκριμένων προσεγγίσεων. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην κατανόηση των θεωρητικών αρχών των προσεγγίσεων και παρουσιάζονται αποκλειστικά ερευνητικά τεκμηριωμένες προτάσεις. Ειδικότερα, η ενότητα εστιάζει στην αρχή της εξατομίκευσης ως τον πυρήνα της ειδικής αγωγής και το περιεχόμενο του Εξατομικευμένου Εκπαιδευτικού Προγράμματος ως αποτύπωση αυτής της αρχής. Στη συνέχεια δίνεται έμφαση στη μεθοδολογία της ανάλυσης έργου, ως ένα πολύ σημαντικό εργαλείο της διδασκαλίας στην ειδική αγωγή, που μπορεί να αξιοποιηθεί για τη διδασκαλία εντός και εκτός σχολικού πλαισίου. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι αρχές της οργάνωσης συμπεριφοράς σε διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις και εξειδικεύεται ο τρόπος με τον οποίο κάθε σύστημα προχωρά στην επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων συμπεριφοράς. Τέλος, αναλύεται το μοντέλο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας ως μέθοδος υποστήριξης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στα πλαίσια της γενικής εκπαίδευσης. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 4 εβδομάδες.

16. Διαφοροποιημένη διδασκαλία

17. Αρχή της εξατομίκευσης - Εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης

18. Αποτελεσματική διδασκαλία - προσεγγίσεις

19. Συστήματα οργάνωσης συμπεριφοράς

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

Η ειδική αγωγή απευθύνεται σε άτομα με εξαιρετικά ποικιλόμορφες και ετερογενείς ανάγκες και δυσκολίες. Με βάση αυτή την παραδοχή, στόχος της ενότητας 5 είναι η περιγραφή επιμέρους, διαγνωστικών ομάδων μαθητών/τριών με αναπηρία/ ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που παρουσιάζουν διαφορετικές ανάγκες και χαρακτηριστικά. Για κάθε διαγνωστική κατηγορία μαθητών/τριών, η ενότητα περιλαμβάνει αρχικά ένα θεωρητικό τμήμα, στο οποίο αποσαφηνίζονται βασικοί όροι, δίνεται έμφαση στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις συνθήκες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Παρουσιάζονται δεδομένα για τη συχνότητα εμφάνισης της εκάστοτε συνθήκης και τις μορφές εκδήλωσης των δυσκολιών, περιγράφονται αιτιολογικά μοντέλα καθώς και συχνές μακροπρόθεσμες επιπτώσεις των εκάστοτε περιγραφόμενων δυσκολιών. Στη συνέχεια συζητούνται πιθανές μορφές εκπαιδευτικής υποστήριξης των μαθητών/τριών αυτών σε συνδυασμό με την αποτελεσματικότητά τους και πιθανούς περιορισμούς. Έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών στον σχεδιασμό παρεμβάσεων με βάση τα ερευνητικά δεδομένα για μαθητές/τριες με διαφορετικές ανάγκες. Η ενότητα αυτή περιγράφει στους παραπάνω άξονες τους χαρισματικούς μαθητές/τριες, τους μαθητές/τριες στις κατηγορίες της νοητικής αναπηρίας, της διαταραχής αυτιστικού φάσματος και της κινητικής αναπηρίας. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 7 εβδομάδες.

- 20. Χαρισματικά - περιεχόμενο
- 21. Χαρισματικά - παρεμβάσεις
- 22. Νοητική αναπηρία - περιεχόμενο
- 23. Νοητική αναπηρία - παρεμβάσεις
- 24. Διαταραχές αυτιστικού Φάσματος - περιεχόμενο
- 25. Διαταραχές αυτιστικού Φάσματος - Παρεμβάσεις
- 26. Κινητικές αναπηρίες

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

Η 6^η ενότητα αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης και αποσκοπεί στην εξοικείωση των επιμορφούμενων με τις διαφορετικές ανάγκες και προκλήσεις που συναντούν τα άτομα που λαμβάνουν υπηρεσίες ειδικής αγωγής. Στην ενότητα αυτή περιγράφονται τα χαρακτηριστικά, οι ανάγκες και οι προκλήσεις που συναντούν άτομα με αισθητηριακά προβλήματα (όρασης και ακοής), με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και ΔΕΠ-Υ. Και στην ενότητα αυτή υιοθετείται η ίδια διάρθρωση, δηλαδή προηγείται μία θεωρητική εξοικείωση με τα χαρακτηριστικά των πληθυσμών αυτών. Στη συνέχεια οι επιμορφούμενοι/ες μαθαίνουν κατάλληλες μορφές εκπαιδευτικής και συνολικότερης υποστήριξης που εφαρμόζονται στους πληθυσμούς αυτούς. Παρατίθενται δεδομένα σε σχέση με την αποτελεσματικότητα και τις βέλτιστες συνθήκες υλοποίησης της εκάστοτε παρέμβασης, καθώς και τα πιθανά μειονεκτήματά της. Με την ολοκλήρωση της ενότητας οι επιμορφούμενοι/ες θα είναι σε θέση να αναζητούν και να αξιοποιούν υλικό για τον σχεδιασμό παρεμβάσεων με βάση την εμπειρική τεκμηρίωση και να το προσαρμόζουν σε άτομα με διαφορετικές ανάγκες. Η ενότητα ολοκληρώνεται σε 7 εβδομάδες.

27. Κωφά –περιεχόμενο

28. Κωφά - παρεμβάσεις

29. Τυφλά - περιεχόμενο

30. Τυφλά - παρεμβάσεις

31. Ειδικές μαθησιακές Δυσκολίες: Περιεχόμενο

32. Ειδικές μαθησιακές Δυσκολίες: Παρεμβάσεις

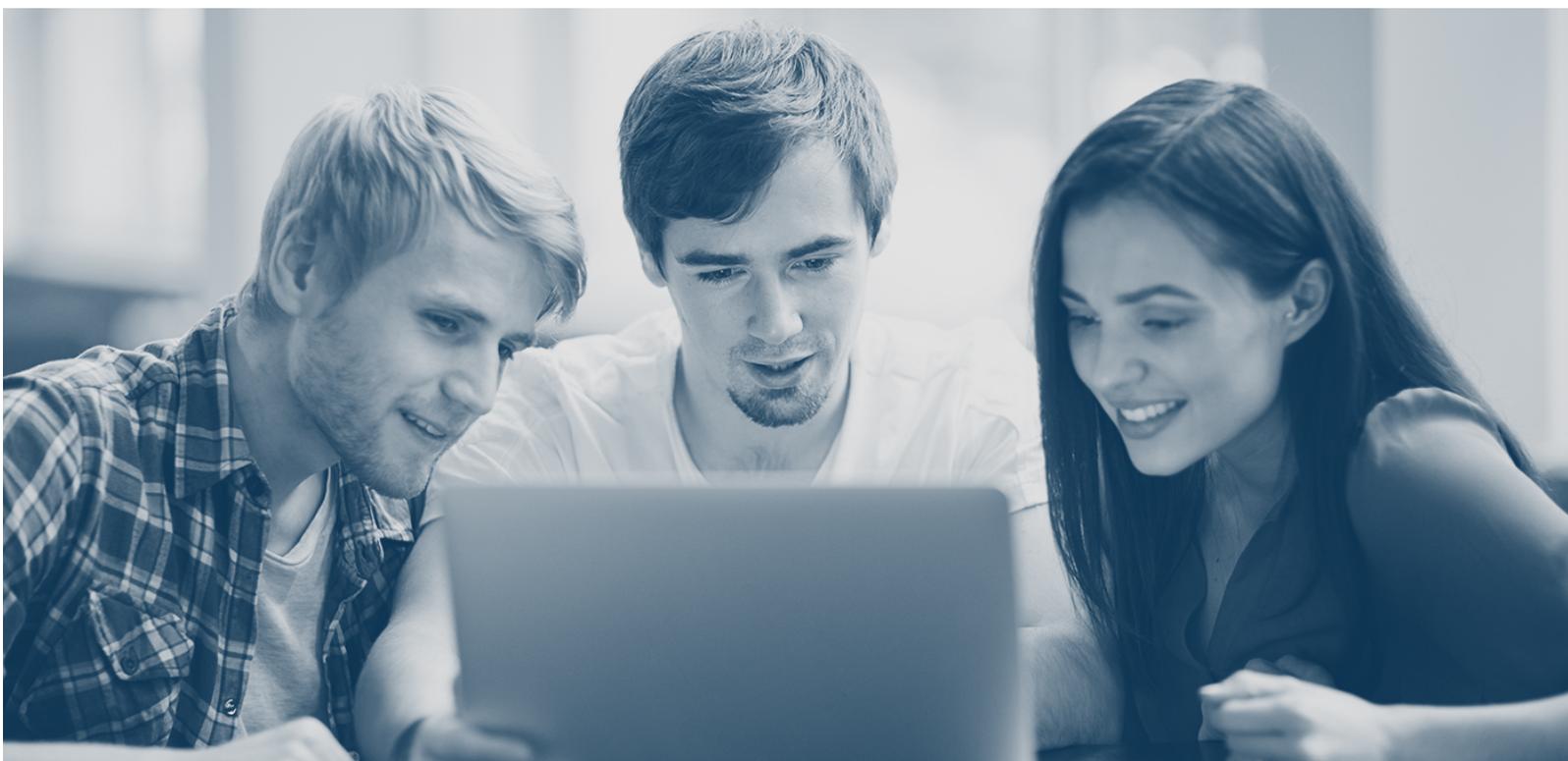
33. Διαταραχή Ελλειμματικής προσοχής – Υπερκινητικότητα:
Περιεχόμενο

34. Διαταραχή Ελλειμματικής προσοχής – Υπερκινητικότητα:
Παρεμβάσεις

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

Στην τελευταία ενότητα περιλαμβάνεται η αναφορά στον ιδιαίτερο ιστορικά ρόλο των εκπαιδευτικών της ειδικής αγωγής καθώς και στις σύγχρονες πολιτικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές προκλήσεις της οργανωμένης θεσμικά ειδικής αγωγής. Στην ίδια ενότητα, περιλαμβάνεται η τελική αξιολόγηση καθώς και η αναγκαία ανακεφαλαιωτική μελέτη. Η ενότητα έχει διάρκεια 2 εβδομάδες.

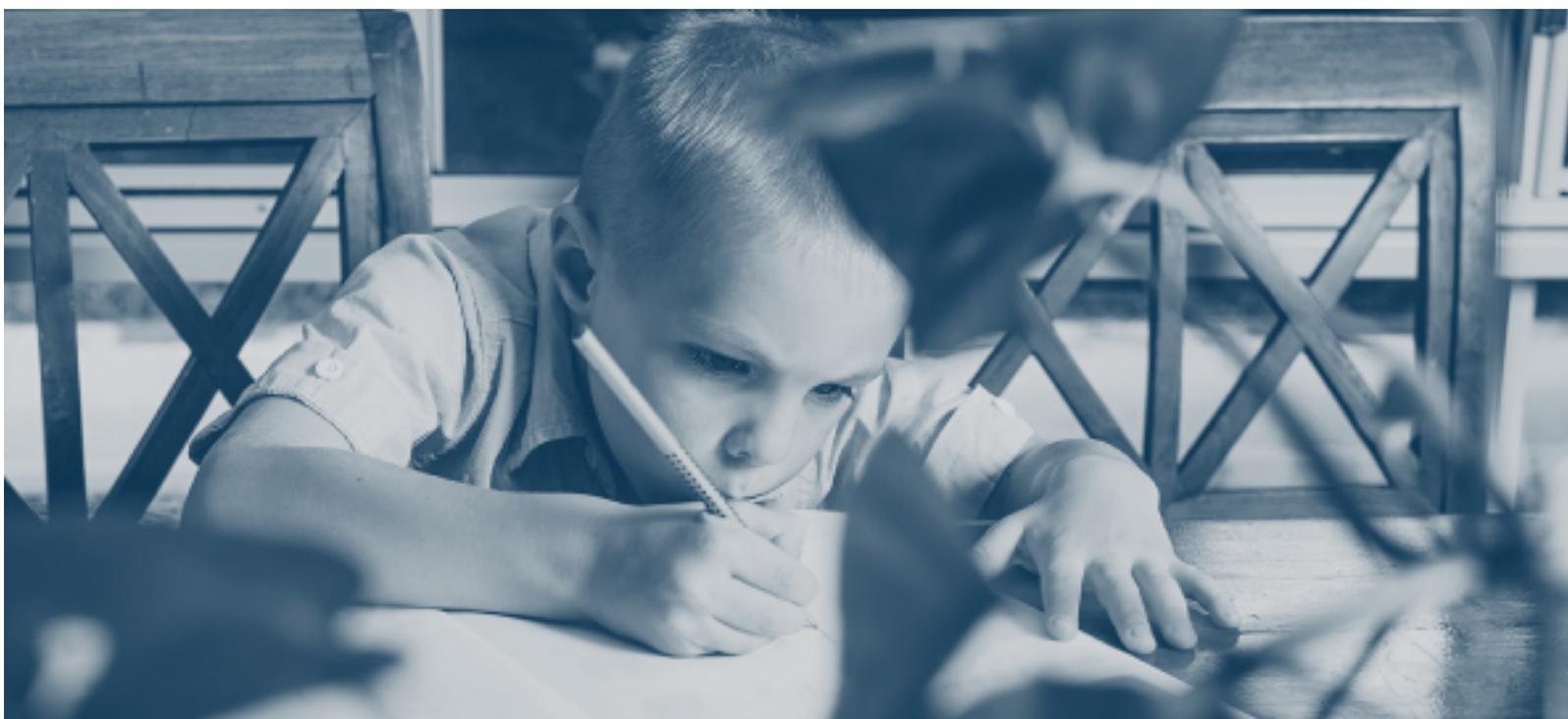
ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗΣ

Το πρόγραμμα υλοποιείται ολοκληρωτικά με την προσέγγιση της ασύγχρονης, από απόσταση διδασκαλίας.

Με αυτόν τον τρόπο, οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν τη δυνατότητα ενός ευέλικτου προγραμματισμού της μελέτης τους, ανάλογα με τις προσωπικές τους συνθήκες και ανάγκες. Επιπλέον, οι επιμορφούμενοι/ες έχουν μόνιμη και διαρκή πρόσβαση στο υλικό μελέτης, που επιτρέπει την επαναληπτική μελέτη και επεξεργασία του υλικού. Σε κάθε εβδομαδιαία θεματική από κάθε ενότητα περιλαμβάνεται ένα βασικό κείμενο, μία παρουσίαση PPT, ένα μικρό video προβληματισμού, δυο επιπλέον κείμενα, μία σχετική έρευνα και ένα κουίζ εμπέδωσης/αξιολόγησης της ενότητας.

Οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να παρακολουθήσουν αρχικά ένα σύντομης διάρκειας video, που αφορά τη συγκεκριμένη θεματική και δημιουργεί ερωτήματα και προβληματισμούς. Στη συνέχεια, μελετούν το βασικό κείμενο και τα δύο επιπλέον κείμενα, ώστε να είναι έτοιμοι να επεξεργαστούν το αρχείο διαφανειών. Έχοντας μελετήσει πρώτα τα σχετικά κείμενα, μπορούν να οργανώσουν και να θυμούνται καλύτερα τις πληροφορίες που αποτυπώνονται στις διαφάνειες.

Προτείνεται αμέσως μετά να επεξεργαστούν ένα άρθρο με σχετική έρευνα, ώστε να έλθουν σε επαφή με τις σύγχρονες αναζητήσεις στη θεματική και πρακτικής φύσης πορίσματα. Τέλος, οι συμμετέχοντες/ουσες, ολοκληρώνουν κουίζ με βάση όλο το υλικό, που λειτουργεί ως αυτοέλεγχος της απόκτησης της γνώσης.

ΈΝΑΡΞΗ - ΔΙΑΡΚΕΙΑ - ΤΕΛΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Το πρόγραμμα έχει διάρκεια 37 εβδομάδων και θα επαναλαμβάνεται σε κύκλους ανά μήνα. Οι επιμέρους ενότητες έχουν την ακόλουθη διάρκεια:

ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Διάρκεια 5 εβδομάδες

ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Διάρκεια 5 εβδομάδες - 1 εβδομάδα μελέτης

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Διάρκεια 5 εβδομάδες

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Διάρκεια 4 εβδομάδες - 1 εβδομάδα μελέτης

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Διάρκεια 7 εβδομάδες

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Διάρκεια 7 εβδομάδες - 1 εβδομάδα μελέτης

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Διάρκεια 2 εβδομάδες

Ο ελάχιστος αριθμός εγγεγραμμένων είναι 10 εγγεγραμμένοι ανά κύκλο.

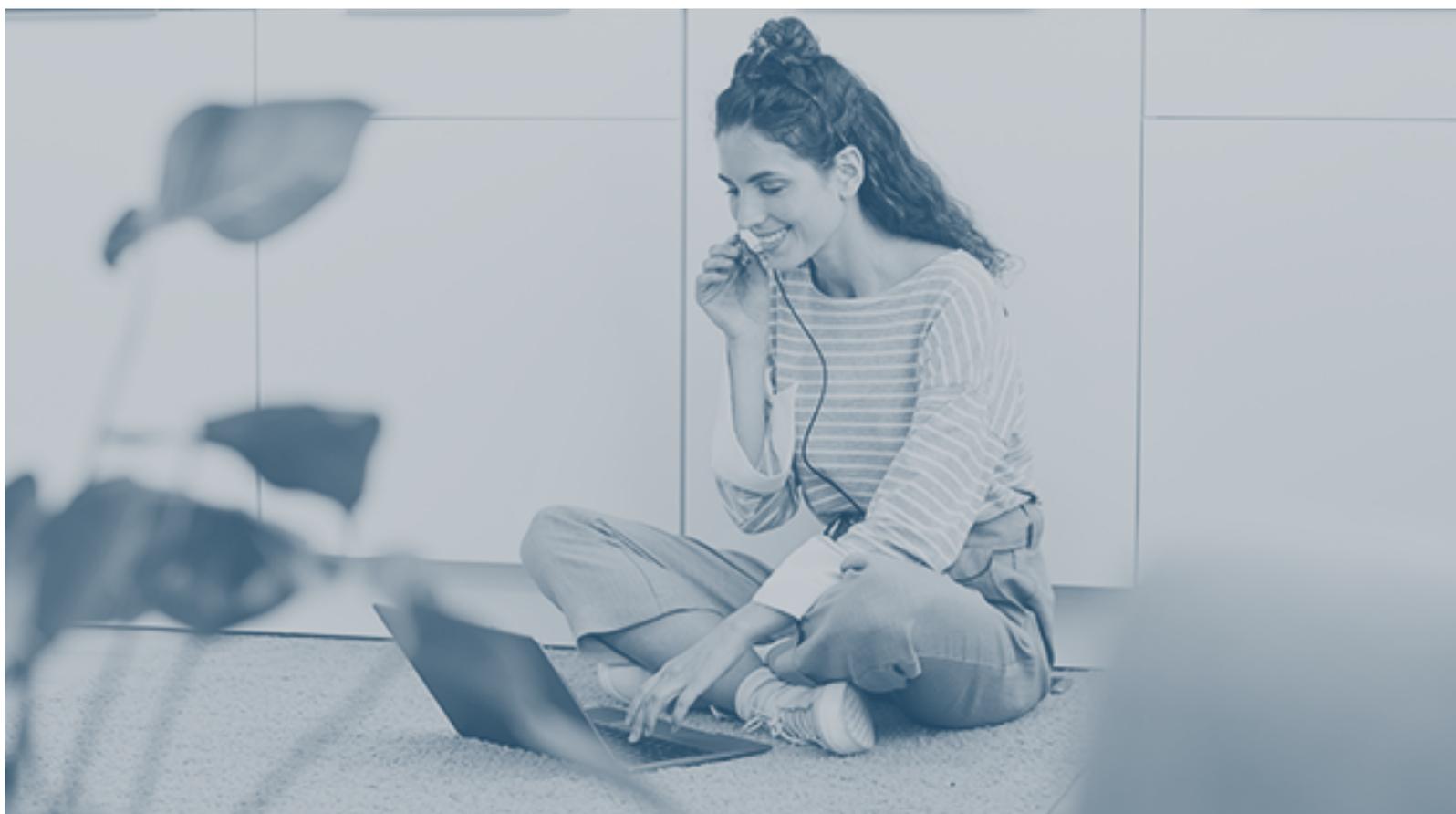
Το ύψος των τελών εγγραφής και οι εκπτώσεις φαίνονται στον παρακάτω πίνακα και θα καταβάλλονται σε δύο ισόποσες δόσεις. Η πρώτη δόση θα καταβάλλεται με την εγγραφή και η δεύτερη δόση εντός διμήνου από την εγγραφή.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Επιστημονικά υπεύθυνος:
Κωνσταντίνος Ραβάνης
Καθηγητής Πανεπιστημίου Πατρών

Στοιχεία Επικοινωνίας:
Για γραμματειακά Ζητήματα: info@ekek.gr και 210 220 68 30

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ε

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μοριοδοτούμενο
Σεμινάριο στην
Ειδική Αγωγή